

เจรจา FTA อินเดีย-อิสราเอลรอบ 2 ฉลุย สะท้อนการเป็นพันธมิตรเชิงยุทธศาสตร์ในสินค้าด้านนวัตกรรมและความมั่นคง

กระทรวงพาณิชย์ของอินเดียเปิดเผยว่า อินเดียและอิสราเอลได้เสร็จสิ้นการเจรจาความตกลงการค้าเสรี (FTA) รอบที่ 2 อย่างเป็นทางการ ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 20-23 กรกฎาคม 2026 ณ กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย การเจรจา 4 วันที่อินเดียนี้ อยู่ภายใต้กรอบข้อตกลง (Terms of Reference: TOR) ของการเจรจา FTA ที่เคยลงนามร่วมกันไว้ ซึ่งมีรายละเอียดสำคัญดังนี้

ขอบเขตการเจรจา: ครอบคลุมหัวข้อเชิงเทคนิคหลัก ๆ ได้แก่ การค้าสินค้าและบริการ, กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (Rules of Origin), มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS), อุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (TBT), พิธีการศุลกากรและการอำนวยความสะดวกทางการค้า รวมถึงสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย: ทั้งสองฝ่ายมุ่งหวังที่จะบรรลุข้อตกลงที่ครอบคลุมและต่างฝ่ายต่างได้ประโยชน์ (Comprehensive and Mutually Beneficial FTA) เพื่อขยายมูลค่าการค้าทวิภาคี ซึ่งล่าสุดในปีงบประมาณ 2025-2026 มีมูลค่าการค้าสินค้าพุ่งแตะ 3,930 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยอินเดียเป็นพันธมิตรที่ป้อนแรงงานและสินค้าอุตสาหกรรม ส่วนอิสราเอลโดดเด่นด้านนวัตกรรมขั้นสูง

นโยบายการค้าของอินเดียในภูมิภาคตะวันออกกลาง

อินเดียดำเนินนโยบายโดยการขับเคลื่อนด้วยยุทธศาสตร์ "ความร่วมมือแบบหลายฝ่ายโดยไม่เลือกข้าง" (Multialignment Strategy) เพื่อรักษาผลประโยชน์สูงสุดทั้งด้านความมั่นคงทางพลังงานและเทคโนโลยี โดยมีเป้าหมายหลักในการเปลี่ยนบทบาทจากผู้นำเข้าน้ำมันดิบรายใหญ่ ไปสู่พันธมิตรทางเศรษฐกิจและการลงทุนที่แนบแน่น

ภาพรวมนโยบายการค้าของอินเดียในกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง และตำแหน่งของอิสราเอล มีรายละเอียดดังนี้

1. นโยบายการค้าของอินเดียกับกลุ่มประเทศอาหรับ (GCC)

อินเดียมุ่งเน้นการกระชับมิตรเชิงเศรษฐกิจกับกลุ่มประเทศสภาความร่วมมืออ่าวอาหรับ (GCC) โดยมีเป้าหมายหลัก 2 ด้านคือ ความมั่นคงทางพลังงาน (Energy Security) และ การส่งกลับรายได้ของแรงงานอินเดีย (Remittances)

โดยอินเดียมีตัวอย่างนโยบายกับประเทศในตะวันออกกลางรายประเทศ/กลุ่มประเทศ ในปัจจุบันดังนี้

1.1. สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (UAE) - พันธมิตรอันดับหนึ่ง: อินเดียได้ลงนามความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุม (CEPA) กับ UAE ไปแล้ว ส่งผลให้มูลค่าการค้าระหว่างกันพุ่งแตะ 60,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และตั้งเป้าจะขยายให้ถึง 115,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐภายใน 5 ปี

1.2. ซาอุดีอาระเบีย และกลุ่มประเทศอ่าว: ซาอุดีอาระเบียเป็นคู่ค้าอันดับ 2 ของอินเดียในภูมิภาคนี้ด้วยมูลค่าค้าขายกว่า 30,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ นอกจากนี้ อินเดียยังเพิ่งประกาศเปิดฉากเจรจา FTA กับกลุ่มประเทศ GCC อย่างเป็นทางการ พร้อมเดินหน้าเจรจาข้อตกลงการค้าทวิภาคี (BTA) แยกย่อยกับโอมาน กาตาร์ และบาห์เรนไปพร้อมกัน เพื่อเร่งกระจายตลาดส่งออก

1.3. อิหร่าน - ประตู่เอเชียกลาง: อินเดียยังคงรักษาสัมพันธ์ทางการค้ากับอิหร่าน โดยมุ่งเน้นที่การพัฒนาเส้นทางขนส่งและระเบียงเศรษฐกิจผ่านท่าเรือชาบาฮาร์ (Chabahar Port) เพื่อเปิดทางขนส่งสินค้าไปยังเอเชียกลางและรัสเซีย

☒ นโยบายภาครัฐ	☒ เศรษฐกิจการลงทุน	☐ แนวโน้มตลาด	☐ รายงานสินค้าและบริการ	☐ อื่นๆ
Call Center 1169 www.thaitrade.com www.ditp.go.th	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ 563 ถนนพหลโยธิน ต.บางกระสอ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000	Office of Commercial Affairs, Royal Thai Embassy, Tel Aviv , Israel	144, Hayarkon Street, 2nd Floor Tel Aviv 63451 , Israel E-mail: thaicomt@zahav.net.il	

2. อิสราเอลอยู่ตรงไหนในแผนที่การค้าของอินเดีย?

หากกลุ่มประเทศอาหรับคือ "แหล่งพลังงานและตลาดแรงงานขนาดใหญ่" ของอินเดีย อิสราเอลก็คือ "พันธมิตรเชิงยุทธศาสตร์ขั้นสูงด้านนวัตกรรมและความมั่นคง" ที่อินเดียไม่สามารถขาดได้ ซึ่งตำแหน่งของอิสราเอลในนโยบายการค้าของอินเดียมีความเด่นชัดใน 3 มิติหลัก

2.1. พันธมิตรเทคโนโลยีขั้นสูงและกลาโหม (The Tech & Defense Anchor)

อินเดียไม่ได้มองอิสราเอลเป็นเพียงตลาดคู่ค้าสินค้าทั่วไป แต่มองเป็น **ผู้สนับสนุนทางเทคโนโลยี (Technology Enabler)** เพื่อขับเคลื่อนนโยบาย *Atmanirbhar Bharat* (พึ่งพาตนเอง) และ *Viksit Bharat 2047* (อินเดียพัฒนาแล้ว) ด้วย

2.1.1. ความร่วมมือด้านกลาโหม: อินเดียเป็นลูกค้ารายใหญ่ที่สุดของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของอิสราเอล และล่าสุดในเดือนสิงหาคม 2026 นี้ มีการอัปเดตข้อตกลงความมั่นคงร่วมกันเพื่อเปิดทางให้ภาคเอกชนของทั้งสองประเทศร่วมกันวิจัยและผลิตเทคโนโลยีอ่อนไหว (Sensitive Technology) ได้โดยตรง

2.1.2. นวัตกรรมร่วม: ข้อตกลงทวิภาคีด้านการลงทุน (BIA) ของทั้งสองประเทศเพิ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2026 มุ่งเน้นไปที่การประสานนวัตกรรมในกลุ่ม AI, เซมิคอนดักเตอร์, ไซเบอร์, ควอนตัมคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีการเกษตรแม่นยำ

2.2. ข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) แบบแบ่งระยะ (Phase-by-Phase Approach)

ความคืบหน้าของการเจรจา FTA รอบที่ 2 ในเดือนกรกฎาคม 2026 สะท้อนให้เห็นว่าอินเดียกำลังผลักดันการค้ากับอิสราเอลอย่างเป็นระบบ โดย Piyush Goyal รัฐมนตรีพาณิชย์ของอินเดียระบุว่า จะใช้แนวทาง **"เก็บผลไม้ผลต่ำก่อน" (Low-hanging fruit)** ซึ่งหมายถึงแนวทางที่วางไว้ว่า อินเดียจะเน้นเปิดเสรีและลดอุปสรรคในกลุ่มสินค้าที่ต่างฝ่ายต่างได้ประโยชน์ชัดเจนในระยะแรก (เช่น เพชร เคมีภัณฑ์ และเครื่องจักรของอินเดีย แลกกับเทคโนโลยีการแพทย์และระบบสื่อสารของอิสราเอล) ก่อนจะขยายไปสู่ภาคบริการที่ซับซ้อนขึ้นในอนาคต

2.3. จิ๊กซอว์ชิ้นสุดท้ายในระเบียบเศรษฐกิจ IMEC

ในเชิงภูมิรัฐศาสตร์ อิสราเอลคือ **สถานีปลายทางที่สำคัญ** ของโครงการระเบียบเศรษฐกิจอินเดีย-ตะวันออกกลาง-ยุโรป (IMEC) ซึ่งเป็นเครือข่ายท่าเรือและรถไฟขนส่งสินค้าที่จะเชื่อมจากอินเดีย ผ่าน UAE ซาอุดีอาระเบีย จอร์แดน และมาสิ้นสุดที่ **ท่าเรือไฮฟา (Haifa Port) ของอิสราเอล** (ซึ่งปัจจุบันถูกซื้อกิจการโดยกลุ่ม Adani Group ของมหาเศรษฐีอินเดีย) ก่อนจะส่งต่อไปยังยุโรป แม้ว่าโครงการนี้จะถูกชะลอชั่วคราวจากสถานการณ์ความตึงเครียดในปัจจุบัน แต่อิสราเอลยังคงเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่อินเดียต้องรักษาไว้ในระยะยาว

สรุปเปรียบเทียบในเชิงนโยบายของอินเดียระหว่างอิสราเอลกับประเทศอื่นๆ ในตะวันออกกลาง

กับกลุ่มประเทศอาหรับ (GCC): อินเดียเน้นการค้าขนาดใหญ่ (Volume-driven) เน้นการนำเข้าพลังงาน และการทำ FTA ครอบคลุมเพื่อส่งออกสินค้าแรงงานและสินค้าอุปโภคบริโภค

กับอิสราเอล: อินเดียเน้นการค้าเชิงคุณภาพและยุทธศาสตร์ (Value/Tech-driven) เน้นการถ่ายทอดนวัตกรรม ความมั่นคงทางเทคโนโลยี และการลงทุนร่วมในอุตสาหกรรมอนาคต

ผลกระทบด้านการค้าที่อาจมีผลกับไทย

แม้อิสราเอลจะมีอัตราภาษีเฉลี่ยสำหรับสินค้าอุตสาหกรรมทั่วไปค่อนข้างต่ำอยู่แล้ว (Applied Tariff รวบรวม 0.1%) แต่มาตรการลดอุปสรรคทางเทคนิคทางการค้า (TBT) และกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (Rules of Origin) ระหว่างอินเดีย-อิสราเอล จะทำให้อินเดียกลายเป็นคู่แข่งที่น่ากลัวของไทยใน 3 กลุ่มสินค้าหลัก ดังนี้

1. กลุ่มสินค้าไทยที่เผชิญความเสี่ยง (Direct Impact)

อินเดียและไทยมีโครงสร้างการส่งออกไปยังอิสราเอลที่ทับซ้อนกันหลายหมวด ทำให้การได้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีและการอำนวยความสะดวกทางการค้าของอินเดีย ส่งผลกระทบต่อไทยโดยตรง

อาหารแปรรูปและอาหารทะเลกระป๋อง (Processed Fish/Seafood):

- สถานการณ์ปัจจุบัน: อาหารทะเลแปรรูป (โดยเฉพาะทูน่ากระป๋อง) คือสินค้าหลักของไทยในอิสราเอล สร้างมูลค่าส่งออกกว่า 83-113 ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี
- ผลกระทบ: ภายใต้ FTA อินเดียพยายามผลักดันการเปิดตลาดสินค้าเกษตรและอาหารทะเลแช่แข็ง/แปรรูป หากอินเดียได้รับสิทธิยกเว้นภาษีหรือโควตาพิเศษ ผสมกับต้นทุนค่าแรงและค่าขนส่งที่อินเดียได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ (ใกล้ทะเลอาหรับมากกว่า) จะกดดันให้ส่วนต่างกำไรของไทยลดลงทันที

ข้าวและธัญพืช (Cereals/Rice):

- สถานการณ์ปัจจุบัน: ไทยส่งออกกลุ่มข้าวและธัญพืชไปอิสราเอลเฉลี่ยปีละ 46-47 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- ผลกระทบ: อินเดียเป็นมหาอำนาจด้านการส่งออกข้าวสารและเมล็ดธัญพืช หากข้อตกลง FTA ปลดล็อกมาตรการสุขอนามัยพืช (SPS) ข้าวจากอินเดียจะเข้ามาแย่งชิงส่วนแบ่งตลาดในกลุ่มข้าวราคาประหยัด (Mass Market) ของไทยอย่างรวดเร็ว

อัญมณีและเครื่องประดับ (Gems & Jewelry):

- สถานการณ์ปัจจุบัน: มูลค่าการค้าเพชรพลอยระหว่างไทย-อิสราเอลอยู่ที่ราว 55-97 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- ผลกระทบ: อุตสาหกรรมดั้งเดิมของอินเดีย-อิสราเอลคือ การค้าเพชรและอัญมณี (มีสัดส่วนใหญ่ในมูลค่าทวิภาคี 3,930 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) การลดภาษีกลุ่ม Gems & Jewelry ภายใต้ FTA จะยิ่งทำให้ห่วงโซ่อุปทานอินเดีย-อิสราเอลแน่นจนทำลายโอกาสการขยายตลาดพลอยสีและเครื่องประดับสำเร็จรูปของไทย

2. กลุ่มสินค้าไทยที่ยังคงได้เปรียบ (Low Impact / Defended Sector)

ยานยนต์และชิ้นส่วน (Automobiles & Parts): แม้ไทยจะเผชิญสภาวะส่งออกรถยนต์ไปตะวันออกกลางหดตัวจากปัญหาโลจิสติกส์ในปัจจุบัน แต่รถยนต์ (โดยเฉพาะรถกระบะ 1 ตัน) และชิ้นส่วนยานยนต์ของไทยยังคงเป็นสินค้าส่งออกอันดับ 1 ไปยังอิสราเอล (มูลค่า 90-144 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) เนื่องจากอินเดียยังไม่มีฐานการผลิตรถยนต์ประเภทเดียวกับไทยที่ได้มาตรฐานและตรงความต้องการของตลาดอิสราเอลในระดับเดียวกัน

ความเห็นของ สศต.

จากข่าวดังกล่าว สศต. ณ กรุงเทลอาวีฟ มองว่า การที่อินเดียและอิสราเอลใกล้จะบรรลุ FTA จะส่งผลกระทบและสร้างโอกาสต่อโครงสร้างการค้าของไทยในตลาดอิสราเอล ดังนี้

ความท้าทายด้าน "การถูกแย่งส่วนแบ่งตลาด"

อินเดียเป็นผู้ส่งออกสินค้ากลุ่ม ข้าว, อัญมณีและเครื่องประดับ, เคมีภัณฑ์ และสิ่งทอ รายใหญ่มายังอิสราเอล ซึ่งเป็นกลุ่มสินค้าที่ทับซ้อนและแข่งขันกับไทยโดยตรง หาก FTA นี้มีผลบังคับใช้ สินค้าอินเดียจะได้เปรียบทางภาษี (0%) ทันที ส่งผลให้สินค้าไทยในกลุ่มนี้อาจถูกลดความสามารถในการแข่งขันลง

โอกาสในการเข้าไปเป็น "ห่วงโซ่อุปทานชั้นกลาง" (Supply Chain Integration)

ความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดขึ้นระหว่างอินเดียและอิสราเอล จะทำให้อินเดียกลายเป็นฐานการผลิตสินค้าเทคโนโลยีระดับสูงโดยใช้นวัตกรรมจากอิสราเอล สคต. มองว่า ไทยสามารถเร่งส่งออกชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์, ส่วนประกอบยานยนต์ และแผงวงจรไฟฟ้า ไปยังอินเดีย เพื่อให้อินเดียประกอบและส่งออกไปยังอิสราเอลอีกทอดหนึ่งได้

เร่งเจรจา FTA

อย่างไรก็ดี ไทยควรจะต้องเร่งขับเคลื่อนการเจรจาปรับปรุง FTA อาเซียน-อินเดีย (AIFTA) และมองหาช่องทางเจรจาการค้าทวิภาคี หรือ FTA กับอิสราเอลให้มีความรวดเร็วมากขึ้น พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนการส่งออกไปเน้นกลุ่มสินค้าที่อินเดียยังทดแทนไทยไม่ได้ เช่น อาหารแปรรูปฮาลาล/โคเชอร์, อาหารกระป๋อง, และผลิตภัณฑ์ยางพารา เป็นต้น

ผู้ส่งออกหรือนักธุรกิจที่สนใจข้อมูลเพิ่มเติมด้านการค้าและการลงทุนต่าง ๆ เกี่ยวกับประเทศอิสราเอล ท่านสามารถติดต่อสอบถามได้ที่ E-mail: ขอสำนักรงานฯ ที่ thaicomt@zahav.net.il

ที่มา : All India Radio News's Post - newsonair.gov.in